

Conclusions

FORSLAG TIL AFGØRELSE FRA GENERALADVOKAT

L.A. GEELHOED

fremsat den 15. maj 2003(1)

**Forenede sager C-78/02 – C-80/02**

**Elliniko Dimosio**

**mod**

**Maria Karageorgou**

**Katina Petrova**

**Loukas Vlachos**

(anmodning om præjudiciel afgørelse indgivet af Dioikitiko Efeteio Athinon (Grækenland))

»Afgift, der fejlagtigt er erlagt af en ikke afgiftspligtig person og anført på den faktura, der er udstedt af en sådan tjenesteyder«

**I – Indledning**

1. Ved det første præjudicielle spørgsmål i de foreliggende tre identiske sager ønsker Dioikitiko Efeteio Athinon (forvaltningsappellret, Athen) (Grækenland) nærmere bestemt oplyst, om beløb, som oversættere, der arbejder for Elliniko Dimosio (den græske stat), anfører på fakturaerne i forbindelse med de oversættelser, de udfører for staten, skal betragtes som en merværdiafgift i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter ? Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag (2) (herefter »sjette momsdirektiv«), når henses til, at de ikke erlægger deres tjenesteydelse som selvstændige, men i et arbejdstager/arbejdsgiverforhold, og at det omhandlede beløb ikke er beregnet af det samlede lovbestemte honorar, de oppebærer fra staten, men anses for inkorporeret i dette lovbestemte beløb, således at det faktisk betalte honorar består af det lovbestemte honorar med fradrag af merværdiafgiften (momsen), som var inkluderet (internt fradrag-metoden).

2. Dioikitiko Efeteio Athinon har dernæst spurgt om, hvorvidt det formelle princip for afgiften, der skal opfyldes i henhold til sjette momsdirektivs artikel 21, stk. 1, litra c), skal fraviges, når staten udøver virksomhed som oversætter inden for rammerne af sine øvrighedsbeføjelser og ikke optræder som en afgiftspligtig person i artikel 4, stk. 5, i sjette momsdirektivs forstand ved anvendelsen af fradragsordningen, og den erlagte afgift ikke kan eller vil blive overvæltet på de private, som er statens medkontrahenter, og som har oversat dokumenterne, og når tjenesteyderen forlanger tilbagebetaling fra afgiftsmyndighederne af erlagt afgift, eventuelt efter fradrag af indgående moms, således at en berigelse er udelukket.

**II – Retsforskrifter**

**A – Fællesskabsbestemmelser**

3. Merværdiafgift pålægges efter sjette momsdirektivs artikel 2, nr. 1, levering af goder samt

tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab.

4. Sjette momsdirektivs artikel 4 bestemmer:

»1. For afgiftspligtig person anses enhver, der selvstændigt og uanset stedet udøver en af de i stk. 2 nævnte former for økonomisk virksomhed uanset formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed.

2. De former for økonomisk virksomhed, der er omhandlet i stk. 1, er alle former for virksomhed som producent, handlende eller tjenesteyder, herunder minedrift og landbrug, samt virksomhed inden for liberale og dermed sidestillede erhverv. For økonomisk virksomhed anses bl.a. transaktioner, der omfatter udnyttelse af materielle eller immaterielle goder med henblik på opnåelse af indtægter af en vis varig karakter.

[...]

4. Ved udtrykket »selvstændigt«, som er anvendt i stk. 1, undtages fra beskatningen lønmodtagere og andre personer, for så vidt de er forpligtede over for deres arbejdsgiver ved en arbejdskontrakt eller ved et andet retligt forhold, som skaber et arbejdstager/arbejdsgiverforhold med hensyn til arbejds- og aflønningsvilkår og arbejdsgiverens ansvar.

[...]

5. Stater, regioner, amter, kommuner og andre offentligretlige organer anses ikke for afgiftspligtige personer for så vidt angår virksomhed eller transaktioner, som de udøver eller foretager i deres egenskab af offentlig myndighed, også selv om de i forbindelse med denne virksomhed eller disse transaktioner modtager gebyrer, afgifter, bidrag eller vederlag.

Når de udøver sådanne former for virksomhed eller foretager sådanne transaktioner, skal de dog betragtes som afgiftspligtige personer for så vidt angår disse former for virksomhed eller disse transaktioner, såfremt deres fritagelse for afgiftspligten ville føre til konkurrencefordrejning af en vis betydning.

Under alle omstændigheder anses de ovennævnte organer for afgiftspligtige personer for så vidt angår de i bilag D opregnede former for virksomhed, medmindre den udøvede virksomhed er ubetydelig.

[...]«

5. Sjette momsdirektivs artikel 17, stk. 2, litra a), er affattet således:

»2. I det omfang goder og tjenesteydelser anvendes i forbindelse med den afgiftspligtige persons transaktioner, er han berettiget til i den afgift, der påhviler ham, at fradrage følgende beløb:

a) den merværdiafgift, som skyldes eller er erlagt for goder, der er eller vil blive leveret ham, og for tjenesteydelser, der er eller vil blive udført for ham af en anden afgiftspligtig person;«

6. Sjette momsdirektivs artikel 18, stk. 1, litra a), er affattet således:

»1. For at kunne udøve sin fradragsret skal den afgiftspligtige person:

a) for det i artikel 17, stk. 2, litra a), omhandlede fradrag være i besiddelse af en faktura, der er udfærdiget i overensstemmelse med artikel 22, stk. 3.«

7. Sjette momsdirektivs artikel 21, stk. 1, litra c), udtrykker det formelle princip for afgiften.

»Merværdiafgiften påhviler:

1. ved indenlandsk virksomhed:

[...]

c) enhver person, som anfører merværdiafgiften på en faktura eller et dokument, der tjener som faktura«

*B – De nationale bestemmelser*

8. Artikel 2, stk. 1, i lov nr. 1642/1986 om opkrævning af moms (FEK A. 125), som affattet før ændringen af bestemmelsen ved artikel 1, stk. 1, litra a), i lov nr. 2093/1992 (FEK A. 181), bestemmer, at der bl.a. skal betales moms af »levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab«.

9. Ifølge artikel 3, stk. 1, i lov nr. 1642/1986, som affattet før ændringen af bestemmelsen ved artikel 1 i lov nr. 2093/1992, »pålægges afgiften enhver indenlandsk eller udenlandsk fysisk eller juridisk person eller sammenslutning af personer, der selvstændigt udøver økonomisk virksomhed,

uanset etableringsstedet og formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed. Lønmodtagere og andre fysiske personer, som er forpligtede over for deres arbejdsgiver ved en arbejdskontrakt eller ved et andet retligt forhold, som skaber et arbejdstager/arbejdsgiverforhold med hensyn til arbejds- og aflønningsvilkår og arbejdsgiverens ansvar, anses ikke for selvstændigt at udøve økonomisk virksomhed, hvilket gør, at ansvaret påhviler arbejdsgiveren«.

10. Artikel 23, stk. 1, i lov nr. 1642/1986, som affattet før ændringen ved artikel 1, stk. 34, og artikel 2, stk. 18, i lov nr. 2093/1992, bestemmer, at »den afgiftspligtige har ret til at fradrage allerede betalt eller skyldig afgift for goder eller tjenesteydelser, som han har modtaget fra andre afgiftspligtige, i den afgift, som han skal erlægge [...]«.

11. I artikel 25, stk. 1, som affattet før ændringen ved artikel 1, stk. 34, og artikel 2, stk. 18, i lov nr. 2093/1992, bestemmer: »Retten til fradrag af indgående moms kan udøves, når den afgiftspligtige er i besiddelse af a) en faktura eller et lignende dokument for de goder eller tjenesteydelser, der er leveret til ham, b) [...]«.

12. Endelig bestemmes det i artikel 28, stk. 1, i lov nr. 1642/1986, som affattet før ændringen ved artikel 1, stk. 42, i lov nr. 2093/1992: »For så vidt angår levering af goder og tjenesteydelser påhviler afgiftspligten: a) den i indlandet etablerede afgiftspligtige person for de af denne foretagne transaktioner, b) [...], c) [...], d) enhver anden person, der anfører afgiften på de fakturaer, han udsteder, eller ethvert andet dokument, der tjener som faktura [...] e) [...]«.

### **III – Tvisten i hovedsagen og de præjudicielle spørgsmål**

13. Bortset fra visse mindre forskelle, som er uden betydning for den materielle vurdering, er de tre forenede sager identiske hvad angår sagsfaktum og retsbehandlingen. Jeg skal derfor behandle de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne under ét.

14. Maria Karageorgou (sag C-78/02), Katina Petrova (sag C-79/02) og Loukas Vlachos (sag C-80/02) (herefter »oversætterne«) blev ansat som oversættere i Udenrigsministeriet inden for rammerne af en værkslejekontrakt med henblik på at oversætte fra græsk til engelsk eller tysk i ministeriets oversættelsesafdeling.

15. Efter at oversætterne først til chefen for Dimosia Oikonomiki Ypiresia (afgiftsmyndigheden, herefter »DOY«) i Chologos for denne virksomhed havde indgivet foreløbige momsangivelser og en endelig momsangivelse for regnskabsåret 1992 og 1993, tilbagekaldte de angivelserne. De krævede også tilbagebetaling af den moms, som de med urette havde betalt.

16. De tre oversættere har til støtte for påstanden om tilbagebetaling gjort gældende, at de havde indgivet de omhandlede angivelser på grund af en retsvildfarelse, eftersom de ikke var momspligtige af de indtægter, som de havde oppebåret for deres oversættelsesarbejde. De har nærmere gjort gældende, at de i 1992 og 1993 stod i et arbejdstager/arbejdsgiverforhold til Udenrigsministeriet med hensyn til deres arbejdsvilkår og honorarer, idet de dels ikke selv fastsatte deres honorarer, dels var Udenrigsministeriet ansvarligt over for tredjemand for deres handlinger og undladelser som oversættere. De har desuden gjort gældende, at den moms, der for 1992 og 1993 er opkrævet af deres bruttohonorar i henhold til deres angivelser, ikke er blevet væltet over på forbrugerne, da de fysiske og juridiske personer, de havde benyttet sig af i Udenrigsministeriets oversættelsesafdeling, ikke modtog moms i det beløb, de betalte til Udenrigsministeriet for officielle dokumenter, og således ikke betalte moms.

17. Chefen for DOY i Chologos afslog deres begæring med den begrundelse, dels at de arbejdsvilkår, der gjaldt for dem, var anderledes end vilkårene for andre lønmodtagere, dels at afgiften for tjenesteydelserne til Udenrigsministeriet var anført på de pågældende erklæringer herom. De havde derfor ikke krav på tilbagebetaling.

18. Præsidenten for Dioikitiko Protodikeio Athinon (forvaltningsret i første instans, Athen) (Grækenland) gav de tre oversættere medhold og erklærede tilbagekaldelsen af de indgivne momsangivelser for 1992 og 1993 for korrekt, annullerede afslaget fra chefen for DOY i Chologos og bestemte, at det beløb, som de havde betalt, skulle tilbagebetales. Dommene støttes bl.a. på den antagelse, at oversætterne handler som statsligt organ, og at staten er eneansvarlig for deres handlinger og undladelser, eftersom de oversættelser, de udfærdiger, er offentlige dokumenter. Endvidere anførtes, at oversætterne under udførelsen af deres arbejde er underordnet staten med

hensyn til arbejds- og aflønningsvilkår. Indtægter fra denne virksomhed kan derfor ikke pålægges moms.

19. Den græske stat appellerede de af forvaltningsretten i første instans afsagte afgørelser til Dioikitiko Efeteio Athinon, idet den ligesom i alle sagerne i første instans bl.a. gjorde gældende, at oversætterne uanset karakteren af deres arbejde i medfør af bestemmelsen i artikel 28, stk. 1, litra d), i lov nr. 1642/1986 var forpligtet til at betale den omtvistede afgift, eftersom de havde anført afgiften på de kvitteringer, de havde udstedt i den omhandlede periode (1992 og 1993).

20. Præsidenten for Dioikitiko Efeteio Athinon forkastede den græske stats appel, idet han i det hele tiltrådte den i første instans afsagte dom. Præsidenten undlod imidlertid i de tre sager at tage stilling til den græske stats anbringende om, at oversætterne var forpligtet til at betale den omtvistede afgift, eftersom de havde anført afgiften på de erklæringer, de havde udstedt i den omhandlede periode for det udførte arbejde.

21. Den græske stat appellerede de ovennævnte afgørelser til Symvoulia tis Epikrateias (Grækenlands øverste forvaltningsdomstol) med påstand om ophævelse af Dioikitiko Efeteio Athinons dom, hvorved den påberåbte sig ovennævnte undladelse.

22. Grækenlands øverste forvaltningsdomstol fandt i alle tre sager, at oversætterne ikke var forpligtet til at betale den omtvistede afgift for den erhvervsvirksomhed, de havde udøvet i et arbejdstager/arbejdsgiverforhold i forhold til Udenrigsministeriet. Forvaltningsdomstolen ophævede dog Dioikitiko Efeteio Athinons dom, i det omfang den vedrørte anbringendet om udstedelsen af en regning, hvorpå der var anført moms ? idet den fandt, at dette anbringende var væsentligt, og at det derfor var retsstridigt, at appelretten undlod at undersøge det ? og hjemviste sagen til Dioikitiko Efeteio Athinon til en delvis fornyet prøvelse.

23. Dioikitiko Efeteio Athinon fandt, at der i Symvoulia tis Epikrateias herskede tvivl hvad angår fortolkningen af artikel 28, stk. 1, litra d), i lov nr. 1642/1986, idet en anden afdeling af Symvoulia var kommet frem til et andet resultat i forvaltningsdomstolen i en sag, der lignede de tre foreliggende sager. Da fortolkningen af denne lovbestemmelse afhænger af fortolkningen af visse bestemmelser i sjette momsdirektiv, har Dioikitiko Efeteio Athinon fundet det nødvendigt foreløbigt at udsætte afgørelsen i de tre foreliggende sager og at forelægge følgende præjudicielle spørgsmål for De Europæiske Fællesskabers Domstol:

1) Kan et beløb, som en person, der leverer tjenesteydelser til staten i henhold til et ansættelsesforhold, anfører på fakturaen, anses for moms som omhandlet i sjette momsdirektiv (77/388/EØF), når tjenesteyderen fejlagtigt er af den opfattelse, at han leverer tjenesteydelserne som selvstændig erhvervsdrivende, mens der i realiteten foreligger et arbejdstager/arbejdsgiverforhold, og efter anvisning fra sin arbejdsgiver beregner moms på de kvitteringer, han udsteder, ikke på de samlede lovbestemte honorarer, han oppebærer fra staten, som i henhold til loven udgør grundlaget for momsen, som efterfølgende opkræves sammen med de lovbestemte honorarer, men således at afgiften fastsættes på grundlag af de lovbestemte honorarer i henhold til den matematiske metode med internt fradrag, hvorved honorarerne anses for at indeholde den skyldige moms, idet staten betaler de lovbestemte honorarer nedsat med den moms, der anses for at være indeholdt heri?

2) Kan der ske en fravigelse af det i artikel 21, nr. 1, litra c), i sjette momsdirektiv (77/388/EØF) fastsatte formelle princip for afgiften (nemlig at såfremt der anføres moms på fakturaen eller på et andet dokument, der tjener som faktura, skal afgiften betales til staten), når staten, der udøver den pågældende virksomhed som led i udøvelsen af offentlig myndighed, ikke handler som afgiftspligtig i henhold til ovennævnte direktivs artikel 4, stk. 5, således at fradragsordningen virker for den, og det beløb, der betragtes som afgift, ikke kan væltes over på og ikke bliver væltet over på den endelige forbruger (som er en privatperson, der som statens medkontrahent anmoder om en oversættelse af dokumenter), idet tjenesteyderen kan kræve tilbagebetaling af den afgift, han har betalt til afgiftsmyndighederne efter fradrag af eventuel indgående afgift, således at staten ikke opnår en berigelse?

24. Oversætterne, den græske regering og Kommissionen har afgivet skriftlige indlæg. Maria Karageorgou (sag C-78/02), den græske regering og Kommissionen har præciseret deres

synspunkter under retsmødet den 20. marts 2003.

#### **IV – Stillingtagen**

25. Den forelæggende ret ønsker med sit første præjudicielle spørgsmål nærmere bestemt oplyst, hvorvidt det beløb, der er anført ved en fejl som moms på fakturaen, også faktisk kan anses for moms i det tilfælde, hvor tjenesteyderen fejlagtigt er af den opfattelse, at han leverer tjenesteydelserne til den græske stat som selvstændig erhvervsdrivende, mens der i realiteten foreligger et arbejdstager/arbejdsgiverforhold. Dette beløb fastsættes på grundlag af en metode med internt fradrag. Dette medfører, at det lovbestemte honorar anses for at indeholde den skyldige moms, hvilket vil sige, at det reelt udbetalte beløb består af det lovbestemte honorar efter fradrag af afgiften.

26. For at fastslå, om det omhandlede beløb skal anses for moms, skal det først afgøres, hvorvidt oversætterne er omfattet af momsbestemmelserne for så vidt angår deres tjenesteydelser for den græske stat.

27. Det fremgår af artikel 2 i sjette momsdirektiv, at levering af goder og tjenesteydelser, som mod vederlag foretages i indlandet af en afgiftspligtig person, der optræder i denne egenskab, pålægges moms.

28. Det fremgår af artikel 4 i sjette momsdirektiv, at enhver person, der selvstændigt og uanset stedet udøver en af de i stk. 2 nævnte former for økonomisk virksomhed uanset formålet med eller resultatet af den pågældende virksomhed, skal anses for afgiftspligtig i dette direktivs forstand. Det fremgår af denne bestemmelses stk. 4, at ved udtrykket »selvstændigt« undtages lønmodtagere og andre personer, for så vidt de er »forpligtet over for deres arbejdsgiver ved en arbejdskontrakt eller ved et andet retligt forhold, som skaber et arbejdstager/arbejdsgiverforhold med hensyn til arbejds- og aflønningsvilkår og arbejdsgiverens«, fra beskatning.

29. Den græske regering har gjort gældende, at der i den græske retspraksis åbenbart ikke hersker enighed vedrørende karakteren af forholdet mellem oversætterne og Udenrigsministeriet. Modsat har oversætterne og Kommissionen gjort gældende, at det faktisk er afgjort i hovedsagerne, at oversætterne udøver deres erhvervsudøvelse i et arbejdstager/arbejdsgiverforhold.

30. Ifølge fast retspraksis har Domstolen alene kompetence til at træffe afgørelse vedrørende fortolkningen og gyldigheden af en EF-forskrift på grundlag af de faktiske omstændigheder, sådan som de er beskrevet af den nationale ret. Med andre ord tilkommer det derfor ikke Domstolen, men den nationale ret, at fastslå de faktiske omstændigheder, der har givet anledning til sagen, og at fastslå, hvilke konsekvenser de har for den afgørelse, som retten skal træffe (3) .

31. Ifølge det af Kommissionen og oversætterne anførte fremgår det klart af national retspraksis, at oversætterne udøver deres erhverv i et arbejdstager/arbejdsgiverforhold i relation til Udenrigsministeriet. Dette forhold gør sig navnlig gældende derved, at oversætterne ikke selv kan fastsætte deres honorarer og deres arbejdsvilkår, og at ministeriet påtager sig ansvaret over for tredjemand i forhold til oversættelsernes kvalitet, samt at oversætterne er underlagt et internt sanktionssystem i tilfælde af forsømmelse af deres forpligtelser.

32. Under disse omstændigheder er det tydeligt, at oversætterne ikke udøver en selvstændig økonomisk virksomhed, og at de derfor ikke er »afgiftspligtige« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i artikel 4, stk. 1, i sjette momsdirektiv. Herefter er deres tjenesteydelser ikke omfattet af sjette momsdirektiv.

33. Heraf følger, at det beløb, som oversætterne fejlagtigt har anført på de fakturaer, de havde udstedt, ikke kan anses for moms, hvilket betyder, at det første spørgsmål, der er stillet af den forelæggende ret, må besvares benægtende.

34. Den omstændighed, at den i det første præjudicielle spørgsmål beskrevne situation ikke falder inden for sjette momsdirektivs anvendelsesområde, medfører, at det andet spørgsmål er blevet uden genstand. Det er derfor strengt taget ikke nødvendigt at besvare dette spørgsmål for at afgøre hovedsagen. Jeg skal dog for fuldstændighedens skyld komme med følgende bemærkninger, mest subsidiære.

35. Med det andet præjudicielle spørgsmål ønsker den forelæggende ret oplyst, om det i artikel

21, nr. 1, litra c), i sjette momsdirektiv fastsatte formelle princip for afgiften ikke finder anvendelse, når staten ikke handler som afgiftspligtig i henhold til ovennævnte direktivs artikel 4, stk. 5, og det beløb, der betragtes som afgift, ikke kan væltes over på den endelige forbruger, og tjenesteyderen kan kræve tilbagebetaling af den afgift, som han fejlagtigt har betalt. Eller omvendt: Når staten handler som ikke-avgiftspligtig tjenesteyder, er de beløb, som formelt set er anført som merværdiafgift på fakturaen (ved en fejl), da ikke i henhold til sjette momsdirektivs artikel 21, stk. 1, litra c), alligevel merværdiafgift, der skal erlægges?

36. Sjette momsdirektiv omhandler ikke udtrykkeligt det tilfælde, hvor afgiften er anført ved en fejl på fakturaen, hvor den ikke var skyldig. Dette medfører, at så længe denne lakune ikke er udbedret af Fællesskabets retsinstanser, tilkommer det medlemsstaterne at finde en løsning (4) . I Genius Holding-sagen, der omhandlede retten til fradrag af moms, der var ukorrekt anført på fakturaen, havde Domstolen fundet, at det påhviler medlemsstaterne – for at sikre princippet om momsens neutralitet – i deres interne retsorden at give mulighed for berigtigelse af enhver urigtigt faktureret afgift, når udstederen af fakturaen beviser sin gode tro (5) .

37. I Schmeink & Gofreth-sagen har Domstolen tilføjet, at såfremt udstederen af fakturaen rettidigt og fuldstændigt har afværget risikoen for tab af afgiftsindtægter, medfører dette, at den urigtigt fakturerede afgift kan berigtiges, og at berigtigelsen ikke kan gøres betinget af, at udstederen af den nævnte faktura har været i god tro (6) .

38. Disse betragtninger leder imidlertid ikke til en konkret og særskilt besvarelse af det andet præjudicielle spørgsmål. Da jeg allerede ovenfor er kommet til den slutning, at den problemstilling, der er kernen i de præjudicielle spørgsmål, ikke falder ind under sjette momsdirektivs anvendelsesområde, er der ingen risiko for tab af afgiftsindtægter, og spørgsmålet om udstederens gode tro er uden betydning. På denne baggrund er det også uforholdsmæssigt at få oplyst, hvorvidt princippet i sjette momsdirektivs artikel 21, stk. 1, litra c), finder anvendelse.

## **V – Forslag til afgørelse**

39. Herefter foreslår jeg, at Domstolen besvarer de af Dioikitiko Efeteio Athinon forelagte spørgsmål som følger:

»Det beløb, som en person, der leverer tjenesteydelser til staten i henhold til en værkslejekontrakt, anfører på fakturaen, anses ikke for moms som omhandlet i Rådets sjette direktiv 77/388/EØF af 17. maj 1977 om harmonisering af medlemsstaternes lovgivning om omsætningsafgifter – Det fælles merværdiafgiftssystem: ensartet beregningsgrundlag, når tjenesteyderen fejlagtigt er af den opfattelse, at han leverer tjenesteydelserne som selvstændig erhvervsdrivende, mens der i realiteten foreligger et arbejdstager/arbejdsgiverforhold, og efter anvisning fra sin arbejdsgiver beregner moms på de erklæringer, han udsteder, ikke af de samlede lovbestemte honorarer, han oppebærer fra staten, og som i henhold til loven udgør momsgrundlaget, som efterfølgende opkræves sammen med de lovbestemte honorarer, men således at afgiften fastsættes i henhold til en metode med internt fradrag, hvorved honorarerne anses for at indeholde den skyldige moms, idet staten betaler de lovbestemte honorarer med fradrag af den moms, der anses for at være indeholdt heri.«

1 – Originalsprog: nederlandsk.

2 – EFT L 145, s. 1.

3 – Jf. bl.a. dom af 2.6.1994, sag C-30/93, AC-ATEL Electronics, Sml. I, s. 2305, præmis 16 og 17, af 1.12.1998, sag C-326/96, Levez, Sml. I, s. 7835, præmis 25 og 26, og af 16.9.1999, sag C-435/97, WWF m.fl., Sml. I, s. 5613, præmis 31 og 32.

4 – Dom af 19.9.2000, sag C-454/98, Sml. I, s. 6973, præmis 48 og 49.

5 – Dom af 13.12.1989, sag C-342/87, Genius Holding, Sml. I, s. 4227, præmis 18.

6 – Jf. fodnote 4 ovenfor, præmis 60-63.